

Links Ecologisch Forum (LEF)

Forum Gauche Ecologie (FGE)

Radicaal Groen Linkse Partijoverstijgende Beweging

Mouvement Radical Rouge et Vert, au-delà des Partis

VERSLAG van een verkiezingsdebat op 31 maart: 'Vrijhandel, effecten op mens en milieu'

Geplaatst op zaterdag 05 april 2014 |

SHARE

Maandagavond 31 maart sloegen 22 organisaties de handen in elkaar voor het verkiezingsdebat "Vrijhandel, wat staat er op het spel". Marc Maes, handelsexpert van Noord-Zuid koepel 11.11.11., vroeg er de Belgische politici uit over hun positie inzake het Transatlantisch Vrijhandelsakkoord (TTIP) en het akkoord tussen de Europese Unie, Peru en Colombia (TLC). Aan de debattafel zaten Dirk Van Der Maelen (SP.a), Georges Dallemagne (cdH), Petra De Sutter (GROEN) en Tim Joye (PVDA). De MR had aanvankelijk bevestigd, maar stuurde uiteindelijk zijn kat.

De NGO's en Noord-Zuid bewegingen zijn al jaren actief rond vrijhandelsakkoorden van de Europese Unie met het zuiden, die hun partners ter plaatse treffen en schadelijke effecten effecten op mens en milieu uitgebreid hebben gedemonstreerd.

Het Transatlantisch akkoord belooft werk en welvaart te creëren, maar zal het die belofte wel naleven? Bill Clinton maakte met het Vrijhandelsakkoord tussen Canada, de VS en Mexico (NAFTA) dezelfde belofte in de jaren '90, maar door NAFTA gingen 1,4 miljoen Mexicaanse maisboeren failliet op 10 jaar tijd en verloren in de Verenigde Staten bijna een miljoen mensen hun baan. Op de vraag of dit met de TTIP anders zou zijn, antwoordde SP.a dat de resultaten van het akkoord matiger zouden zijn dan aangekondigd, terwijl cdH het aantrekken van investeerders in bepaalde sectoren in Europa (zoals chemie) verwelkomt. GROEN en PVDA geloven dan weer geen "snars" van de beloften van De Gucht.

De TTIP zou "investeerder-tot-staat arbitrage procedures" (ISDS) bevatten, waardoor investeerders landen kunnen aanklagen wanneer huidige of toekomstige winsten in de weg worden gestaan door sociale of milieuwetgeving. Petra De Sutter haalde 2 voorbeelden. Het farmaceutische bedrijf Eli Lilly kloeg de Canadese staat aan omdat het 2 van diens patenten op geneesmiddelen niet wou goedkeuren en Philip Morris spande in 2011 een rechtzaak aan tegen Australië omdat het schokkende waarschuwingen op sigarettenpakjes wou aanbrengen. Alle partijen waren dan ook gekant tegen inclusie van ISDS in het akkoord.

Tim Joye benadrukte dat het onderhandelingsmandaat van de Europese Commissie ondemocratisch is, alsook het totale gebrek aan participatie van de bevolking in het beslissingsproces.

Het TTIP wil Europese en Amerikaanse regelgevingen gelijkstellen. Karel De Gucht beweert "dat we geen Amerikaans rundvlees met hormonen op onze borden zullen krijgen", maar GROEN en PVDA dat de Europese regelgevingen zullen worden teruggedroefd. CdH hoopt de Amerikaanse regelgeving op te tillen naar het Europese niveau, maar werd hierop als "naïef" bestempeld door zowel GROEN als PVDA. Tim Joye maakt zich ernstig zorgen over de slechtere arbeidsomstandigheden die zullen worden gecreëerd door verdere liberalisering, aangezien de VS de internationale arbeidswetgeving van de IAO (Internationale ArbeidsOrganisatie) niet heeft geratificeerd. Met klimaat en waardig werk als prioriteit wil PVDA inzetten op openbaar vervoer door publieke bedrijven. GROEN maakt een punt van het bewaren van het Europese voorzorgsprincipe voor sociale- en milieubescherming.

Op 12 maart, kondigde Karel De Gucht aan in de Kamer dat schaliegas ontginning deel uitmaakt van het mandaat voor onderhandelingen over het vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten. Tijdens het bezoek van Obama is dit nogmaals onderstreept. In Latijns-Amerika hebben schaliegas ontginningsprojecten al enorme schade aangericht aan het milieu en de volksgezondheid, door onder andere vervuiling van land en water met kankerverwekkende stoffen. Voor de Sp.a, opnieuw geen akkoord indien schaliegas erin zit. PVDA en GROEN zijn dan weer radicaal gekant tegen het akkoord en willen geen 'valse' milieu-oplossingen zoals de ontginning van schaliegas. GROEN! wil investeren in groene energie, terwijl PVDA energiebedrijven en openbaar transport onder staatscontrole wil brengen en hernieuwbare energie promoot.

SP.a benadrukte nog dat men met de TTIP een handelsblok wil creëren tegen de opkomende economieën Rusland, Brazilië, China, India en Zuid-Afrika. Petra De Sutter voegde hieraan toe dat dit handelsblok een desastreus effect zal hebben op landen in het zuiden, die verplicht zullen zijn dezelfde normen na te leven van ISDS, minimale sociale- en milieuwetgeving en hoge bescherming van intellectuele eigendomsrechten.

De laatste vraag was er een over de mensenrechten. Terwijl het akkoord met Colombia en Peru door sommige partijen beschouwd wordt als een "instrument" om een betere mensenrechtensituatie af te dwingen zien we geen verbetering op het terrein. PVDA beweert dat dit vrijhandelsakkoord op zich een bedreiging is voor de Colombiaanse bevolking en dat mensenrechten niet enkel over moord en onderdrukking gaan, maar ook over waardig werk. Toch vreest SP.a dat dit akkoord gestemd zal worden, gezien het realistisch niet altijd mogelijk is om tegen de meerderheid te stemmen in de Kamer.

Conclusie van de avond. cdH moedigt het aantrekken van investeerders aan en vindt onderhandelen voor een Transatlantisch vrijhandelsakkoord "het proberen waard". SP.a is gekant tegen inclusie van schaliegas en ISDS in het akkoord, terwijl GROEN en PVDA zich proactief opstellen tegen het Transatlantisch Vrijhandelsakkoord.

De TTIP onderhandelingen zitten momenteel in een cruciale fase van onderhandelingen. Er zijn verschillende acties gepland tegen het Transatlantisch Vrijhandelsakkoord. Ook het vrijhandelsakkoord tussen de Europese Unie, Peru en Colombia is nog niet goedgekeurd op Vlaams en Waals beleidsniveau en ook daar wordt nog actief actie rond gevoerd.

Natalie Van Gijsel (Geneeskunde voor de Derde Wereld / Médecine pour le Tiers Monde) - 2 april 2014